

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 5Co/198/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113238715  
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4113238715.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1. H. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. S. - K., E. XX/XX, a 2. Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. S., B. S. Y. 8, obaja žalovaní zastúpení: Advokátska kancelária Gabriel Orлік, s.r.o., so sídlom Topoľčianky, Žitavanská 20, o zaplatenie 6.509,16 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 6. novembra 2018, č. k. 17Csp/115/2018-123, takto

### rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

### o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Nitra (do 30.06.2016 ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a od 01.07.2016 v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ ako súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 6. novembra 2018, č. k. 17Csp/115/2018-123 žalobu zamietol.

1.2. Žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania nepriznal.

1.3. Žalovanému v 2. rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť žalobca. O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.  
2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 52 ods. 1, § 53 ods. 1-3, 4 písm. b/, § 54 ods. 1, 2, § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 524 ods. 1, 2, § 121 ods. 3, § 879j zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 470 ods. 1, 2, § 290 CSP, § 1 ods. 1, § 2 písm. a/ a b/, § 3 ods. 1, 2 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3.1. V odôvodnení uviedol, že právny predchodca žalobcu sa žalobou prostredníctvom právneho zástupcu domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a v 2. rade na zaplatenie sumy vo výške 6.509,16 eura s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že právny predchodca žalobcu so žalovaným v 1. rade uzatvoril dňa 13.12.2004 Zmluvu č. XXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky a na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanému v 1. rade peňažné prostriedky a žalovaný v 2. rade prevzal na seba ručiteľský záväzok. Predmetná zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.

3.2. Podľa zmluvy postupca poskytol žalovaným úver vo výške 9.958,18 eura, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 132,84 eura vždy k 10. dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní

uplatňuje splátky úveru splatné od 10.12.2010 do 10.12.2014 v počte 49 a celkovej výške 6.509,16 eura. Splátky pôvodne splatné od 20.02.2012 do 10.12.2014 sa stali splatnými dňa 13.02.2014 kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 15.346,63 eura, ktorá pozostávala z istiny 13.800,37 eura, riadneho úroku 440,89 eura, úroku z omeškania 1.093,41 eura a ostatného príslušenstva 11,96 eura v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky.

4.1. Po vykonanom dokazovaní prvoinštančný súd zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovaný v 1. rade uzavreli dňa 13.12.2004 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 300.000 Sk (9.958,17 eura), spolu s 9,80 % úrokom, ktorý mal žalovaný splácať mesačne k 10. dňu v mesiaci vo výške 4.002 Sk (132,84 eura), počnúc prvou splátkou 10.01.2005 a s konečnou splatnosťou úveru 10.12.2014. Tieto skutočnosti v predmetnom konaní neboli sporné. Právny predchodca žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., vyzval žalovaného výzvou zo dňa 25.01.2012 k splateniu omeškanej sumy vo výške 15.619,13 eura, a to do 15 dní od doručenia predmetnej výzvy. Doručenka ohľadom predmetnej výzvy sa v spise nenachádzala, resp. nebola žalobcom predložená, pričom aj toto tvrdenie žalobcu bolo v konaní sporné. Slovenská sporiteľňa, a.s. uzavrela dňa 13.12.2004 so žalovaným v 2. rade Dohodu o ručení, v ktorej žalovaný v 2. rade vystupoval ako ručiteľ.

4.2. Čo sa týka uplatneného nároku zo strany žalobcu, súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že podanej žalobe nie je možné vyhovieť, a preto žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Predmetom sporu bolo zaplatenie žalovanej sumy vo výške 6.509,16 eura, zákonných úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 6.509,16 eura od 14.02.2012 až do zaplatenia. Súd uviedol, že aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo205/2009).

5.1. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškanií. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. (zákon o bankách) vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“

5.2. Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a. s., postúpila zmluvou zo dňa 22.12.2011 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Pretože dodržanie tohto postupu, ktorý je predpokladom pre postúpenie pohľadávky banky v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, zo strany žalobcu nebolo preukázané, žalobca ako aj právny predchodca žalobcu do spisu nezaložil relevantné doklady preukazujúce opodstatnenosť uplatňovaného nároku, súd bol nútený konštatovať, že medzi právnym predchodcom žalobcu a následným postúpením na ďalšieho žalobcu nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania. Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách treba ohľadom inštitútu postúpenia pohľadávky považovať za lex specialis vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka (konkrétne § 524 Občianskeho zákonníka). Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 22.12.2011 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ.

Žalobcovi v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Súd poukázal tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru a vzhľadom na to, žalobca zrejme nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru. Na základe tejto skutočnosti potom nie je daná vecná aktívna legitímácia žalobcu na uplatnenie si danej pohľadávky pred súdom.

6.1. Z obsahu spisu nevyplývalo, že postupca ukončil záväzkovo - právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na strane druhej, ani že bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, vypovedaná zmluva alebo že došlo k odstúpeniu od zmluvy. Tieto skutočnosti neboli preukázané ani voči žalovanému v 2. rade ako ručiteľovi. Žalobca nepredložil súdu doklady, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali, pričom povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť v predmetnom konaní spočíva na žalobcovi, súdu neprináleží zaobštarávať si z vlastnej iniciatívy dôkazy preukazujúce dôvodnosť žaloby. K predčasnému ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru listom zo dňa 25.01.2012, pričom predmetný úver sa stal splatným ku dňu 25.01.2012.

6.2. Z neplatného postúpenia pohľadávky nesvedčí mu právo, ktorého sa domáha v žalobe, a preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu zamietol. V danej veci súd poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co 295/17 zo dňa 30.11.2017, 9Co 370/17 zo dňa 21.02.2018, 7Co 981/15 zo dňa 28.02.2017 ako aj z rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co 219/2016, zo dňa 08.12.2016.

7.1. Žalovaný 1. bol síce v konaní úspešný a vznikol mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, ale pretože mu žiadne trovy konania nevznikli, náhradu trov si neuplatňoval.

7.2. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný 2. bol v konaní úspešný, súd mu priznal plnú náhradu trov konania.

8.1. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že nesúhlasí so záverom prvoinštančného súdu o nemožnosti postúpiť pohľadávku banky, ktorá nebola splatnou. Poukázal na gramatický výklad nielen prvej, ale aj druhej vety ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB, z ktorého ustanovenia je zrejmé, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy - pojem peňažný záväzok ako celok a pojem časť peňažného záväzku. Ak sa v prvej vete súvetia použil pojem peňažný záväzok ako celok s tým, že zákonodarca jednoznačne identifikoval súčasne aj pojem časť peňažného záväzku, je potom zrejmé, že ak v druhej vete súvetia použije pojem z prvej vety súvetia, bude ho chápať v tom istom význame. Správnosť záveru o tom, že banka môže postúpiť aj nezosplatnenú pohľadávku, možno tiež potvrdiť posúdením druhej vety citovaného ustanovenia. V ňom sa uvádza nasledovné: „Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky (POZ: zákonodarca opäť cielene použil pojem pohľadávka, nie jej časť) uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.“ Toto ustanovenie nadväzuje na predchádzajúcu, teda prvú vetu ustanovenia. Jeho zmyslom je vyjadrenie podmienky, že pokiaľ dlžník uhradil banke tú časť záväzku, s plnením ktorej bol v omeškaní, a to v čase pred postúpením pohľadávky, právo banky postúpiť celú pohľadávku, najmä jej nezaplatený zostatok zaniká.

8.2. Predmetné ustanovenie je teda potrebné vykladať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nie len časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu Banskej Bystrici, Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Žiline, ktoré preferovali názor o možnosti postúpenia živého úveru a tiež, že možno mimoriadne zosplatniť.

8.3. Pokiaľ išlo o právo mimoriadne zosplatniť úver žalobca v odvolaní uviedol, že zmluvné strany si v zmluve o splátkovom úvere dojednali plnenie v splátkach s presným stanovením termínov splatnosti jednotlivých splátok. Žalovaní sa dostali do omeškania, uvedené termíny neplnili a právnomu predchodcovi žalobcu tým vzniklo právo pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Právny predchodca žalobcu toto svoje oprávnenie nevyužil, pričom mimoriadnu splatnosť nevyhlásil ani žalobca po postúpení pohľadávky. Poukázal na ust. § 524 ods. 2 OZ, ktoré stanovuje prechod všetkých práv spojených s postupovanou pohľadávkou a tiež poukázal na článok V. bod 1 zmluvy o postúpení pohľadávok. K mimoriadnej splatnosti poukázal na bod 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok, ktorá stanovuje podmienky mimoriadnej splatnosti realizovateľnej bankou. Žalobca ďalej v odvolaní poukazoval na oznámenie o postúpení pohľadávky s tým, že predložil v konaní relevantné oznámenie s podacími hárkami, čo zakladá aktívnu vecnú legitímáciu. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 11.06.2003, sp. zn. 4Obo 210/01.

9. Žalobca bol toho názoru, že ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách nemožno spájať s aktívnou vecnou legitímáciou. Systematické zaradenie ustanovenia podľa jeho názoru je spojené s podmienkami po povinnostiach banky v súvislosti s bankovým tajomstvom. Inými slovami, že doručenie výzvy bankou dlžníkovi nie je podmienkou platnosti postúpenia pohľadávky. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a vyhovel žalobe žalobcu, prípadne aby rozsudok zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Žalovaní 1 a 2. sa k odvolaniu žalobcu vyjadrili a konštatovali, že rozsudok považujú za spravodlivý a zákonný. Odvolanie považujú za nedôvodné. Právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti sa žalobcovi premlčalo v trojročnej dobe. Omeškanie začalo plynúť jedenásty deň od omeškania ku dňu 20.12.2011. Uplynuli viac ako 3 roky. Toto je ďalší dôvod pre zamietnutie žaloby.

11. K vyjadreniu žalovaných 1. a 2. sa vyjadril žalobca v tom smere, že výklad ust. § 103 OZ, ktoré navrhuje použiť žalovaný, opomína celé znenie zákonného ustanovenia. Podľa predmetného výkladu by splatnosť celého dlhu dohodnutého v splátkach nastávala okamžite už pri prvom omeškaní dlžníka. Dochádzalo by teda aj k začiatku plynutia premlčacej doby pre celú pohľadávku a nie len pre konkrétnu splátku - táto skutočnosť by nastávala ex offa. Podľa zákonných ustanovení je ale začiatok plynutia premlčacej doby pre celú dlžnú sumu priamo naviazaný na ust. § 565 OZ, ktoré hovorí o možnosti veriteľa uplatniť si právo na zaplatenie celej pohľadávky. Keďže nedošlo k riadnej úhrade splátok úveru, bola mimoriadna splatnosť úveru vyhlásená ku dňu 13.02.2012. Na základe tohto podania postupovci vznikol voči žalovanému nárok domáhať sa poskytnutých finančných prostriedkov. Vzhľadom k skutočnosti, že premlčacia doba začala plynúť najskôr odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t. j. odo dňa 13.02.2012, s poukazom na to, že žaloba bola na súde podaná ešte 15.11.2013, považoval za nesporné, že žalobca si svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby.

12. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou stranou (§ 359 CSP), malo zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmalo napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. S účinnosťou od 01.07.2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

14.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14.2. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Súd prvej inštancie v preskúmavanej veci správne zistil skutkový stav veci, a z takého skutkového stavu vychádzal aj odvolací súd pri hodnotení správnosti argumentov odôvodňujúcich zamietnutie žaloby. Hoci dôvodov pre zamietnutie žaloby identifikoval prvoinštančný súd viaceru, podstatným dôvodom bolo porušenie povinnosti pôvodného veriteľa vyzvať dlžníka na zaplatenie predtým, ako (neplatne) postupoval pohľadávku na aktuálneho žalobcu.

17. Odvolací súd k vecnej správnosti (skutkového zisťovania) odvolaním napadnutého rozsudku poukazuje na správne zistenia prvoinštančného súdu z vykonaného dokazovania, z ktorých vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s. (právny predchodca žalobcu) a žalovaný v 1. rade uzavreli dňa 13.12.2004 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 300.000,- Sk (9.958,17 eura), spolu s 9,80 % úrokom, ktorý mal žalovaný splácať mesačne k 10. dňu v mesiaci vo výške 4.002,00 Sk (132,84 eura), počnúc prvou splátkou 10.01.2005 a s konečnou splatnosťou úveru 10.12.2014. Žalobca EOS KSI Slovensko, s.r.o. (teda nie právny predchodca žalobcu ako zrejme omylom uviedol prvoinštančný súd), vyzval žalovaného výzvou zo dňa 25.01.2012 na splatenie omeškanej sumy vo výške 15.619,13 eura, a to do 15 dní od doručenia predmetnej výzvy. Doručenka ohľadom predmetnej výzvy sa v spise nenachádzala, resp. nebola žalobcom predložená. Slovenská sporiteľňa, a.s. uzavrela dňa 13.12.2004 so žalovaným v 2. rade Dohodu o ručení, v ktorej žalovaný v 2. rade vystupuje ako ručiteľ. Možno súhlasiť aj so záverom prvoinštančného súdu, že ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti) a

Slovenská sporiteľňa, a. s., nebola oprávnená účinne postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu.

18.1. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách (účinného v čase podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

18.2. Z ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené vo vyššie citovanom zákonom ustanovení, t. j. pohľadávka banky musí byť splatná, predchádza jej písomná výzva a omeškanie klienta nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku. Tieto striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zániku postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú možnosť odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa (viď odkaz 72c v § 89 ods. 1 ZoB v znení z. č. 132/2013 Z. z.). Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona a s priamym dopadom na platnosť tohto právneho úkonu.

19. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné podanú žalobu zo strany žalobcu zamietnuť, pretože v nej označený žalobca nedisponoval dostatkom aktívnej vecnej legitímácie na svojej strane, ktorý nedostatok sa správne musí prejavovať v zamietnutí žaloby podanej takýmto subjektom. Takisto odvolací súd súhlasí s konštatovaním prvoinštančného súdu v tom smere, že predmetná zmluva o postúpení pohľadávky vykazuje znaky neplatného právneho úkonu, pretože bola dojednaná v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, lebo sa ňou postupovala ešte nie splatná pohľadávka. Takisto v konaní nebolo preukázané a ani tvrdené, že by postupca pohľadávky, t. j. Slovenská sporiteľňa a.s., zaslala žalovanému písomnú výzvu k splneniu jeho dlhu, ako jednej zo súčasne sa majúcich podmienok v zmysle § 92 ods. 8 cit. zák.

20. Z obsahu ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., o bankách vyplýva to, že banka môže inému subjektu postúpiť iba tú časť pohľadávky, ktorá sa rovná nesplácanému dlhu. Aj z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, pôvodne išlo o ust. § 92 ods. 7 sa upravuje možnosť použitia inštitútu postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj takej osobe, ktorá bankou nie je. Banka má totiž v prípade porušenia povinnosti dlžníka splácať svoj úver včas a riadne, oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a to až po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok určených v zákone o bankách, alebo má možnosť od zmluvy odstúpiť alebo túto jednostranne vypovedať. V danom prípade banka týmto spôsobom nepostupovala, žalovanej výzvy nezaslala a pohľadávku na žalobcu ako postupníka postúpila bez toho, že by vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stala predmetom postúpenia živá - nesplatná časť pohľadávky. Určite nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzatvorení úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania úverového vzťahu (v danom prípade do 10.12.2014) postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretiemu subjektu, ktorý ani nepodlieha dozoru zo strany NBS. Takéto konanie by bolo v príkrom rozpore so zmyslom a účelom zákona o bankách, pretože poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou a zákonom upravenou činnosťou. Na základe uvedeného je následne možné prijať ten záver, že samotné ust. § 92 ods. 8 cit. zák. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientom za súčasného splnenia nasledovných podmienok: a/ klient je v omeškaní minimálne 90 kalendárnych dní a b/ banka vyzvala klienta písomne na splnenie jeho povinnosti.

21. Ak nedôjde ku kumulatívne splneniu týchto podmienok, predmetná pohľadávka je nepostupiteľná a tým aj v rozpore s ust. § 39 a § 525 ods. 1 Obč. zák. Na takýto právny úkon je potrebné hľadieť, ako na absolútne neplatný. Neunesenie dôkazného bremena v súvislosti s platným postúpením pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. má za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitímácie na strane postupníka (žalobcu) s následným zamietnutím žaloby.

22. Slovom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (v rozsudku z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017 <<http://merit.slv.cz/7Cdo26/2017>>) by podmienky postúpenia bankovej pohľadávky boli vyjadrené tak, že „Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia

pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy úverovej veriteľky a žalobkyne o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny (odhliadnuc od prečíslovania k 1. januáru 2009 pôvodného odseku 7 na odsek 8, v tejto súv. por. čl. III bod 46 a čl. XI zákona č. 552/2008 Z. z.) treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia (dovolateľkou vzťahovaného na ustanovenie ako celok).“

23. Odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (s ktorým sa stotožňuje aj odvolací súd) ďalej konštatuje, že ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno, či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.). Tým, čo je ale z pohľadu správnosti úvah nižších súdov v prejednávanej veci podľa názoru dovolacieho súdu tým najdôležitejším, je to, že zedefinovanie v rámci bankového zákona podmienok, za ktorých môže banka pristúpiť k postúpeniu pohľadávky, je z povahy veci úpravou, ktorej zmyslom (účelom) je to, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu prísť nemôže (nesmie). Z pohľadu tolerovateľnosti správania sa subjektov nepochybne súkromnoprávneho vzťahu zmluvy o postúpení pohľadávky je preto rozhodujúce, že u jedného z týchto subjektov a to u postupcu treba usudzovať na existenciu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom - neplatí tu, že ho nemožno nútiť konať, čo zákon neukladá, ale je tu presný opak v podobe záujmu zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Druhou stranou rovnakej obraznej mince je potom, že na nesprávanie sa zákonom výslovne ustanoveným spôsobom, teda odmietnutie učiniť zadosť pomerne jednoznačnej právnej úprave, je potrebné nazerať ako na zakázané, a teda i odporujúce zákonu (NS SR sp. zn. 7 Cdo 26/2017 z 28.03.2017).

24. Samotnú skutočnosť oznámenia o postúpení pohľadávky nemožno považovať za založenie vecnej legitímácie v spore so slabšou stranou - spotrebiteľom, pretože praktiky dodávateľov, ktoré nemožno označiť za súladné so zákonom sa týkajú aj podmienok zmluvy (napr. prevoditeľnosti pohľadávok), ktoré podliehajú prieskumu spotrebiteľskej súdnej ochrany, pričom skúmanie aktívnej vecnej legitímácie dodávateľa súd realizuje (napr. preskúmaním nepretrženého radu zmluvných cesíí) v súdnom konaní tak, aby mu spotrebiteľská právna ochrana nebola upretá.

25. Vzhľadom na hore uvedené právne závery odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

26.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

26.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. V odvolacom konaní úspešným žalovaným 1 a 2 (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP) odvolací súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

28. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).